

KRONIKA KRAJOWOZNAŃSKO

DEMOKRATYCZNY TYGODNIK REGIONALNY

Adres Redakcji i Administracji
CHEŁM, ul. LUBELSKA 69

Administracja czynna codziennie
przez niedziel i święta
od 9 do 12 i od 16 do 18.

Redaktor przyjmuje we wtorki
od 12 do 13 i w piątki od 17 do 18

PRENUMERATA:

miesięcznie 0.60 gr.
kwartalnie 1.80 zł.
rocznie 7.20 zł.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 60 zł. Ogłoszenia
drobne 10 groszy za wyraz

Wszystkim Prenumeratorom, Czytelnikom i Przyjaciółom
pisma składa życzenia

WESOŁEGO ALLELUJA

Redakcja.

Na Wielkanoc Wilno w prezencie Mu damy...

Jedno z najpiękniejszych Swoich przemówień wygłosił Józef Piłsudski w r. 1928 na Zjeździe Legionistów w Wilnie. W dniach świąt Wielkiej Nocy podajemy wyjątek z tego przemówienia.

„...gdym marzył i myślał o Wilnie, w Warszawskim Belwederze zamknięty, myślałem także i o was i gdym w bój zawołał, by Wilno zdobyć, was do siebie powołałem; marzyłem, sądziłem, że dwa serca zbratane dadzą mi to, o czym dusza marzyła.

Wilno musi być moje! I jak wyście mi na to odpowiedzieli — żywo pamiętam tę chwilę.

Wilno w owym czasie, gdy Polska ledwie żyć poczyniała, gdy ze wszystkich stron żądano naszej ziemi, dłonie ku niej wyciągano, gdy bitwy na wszystkich ścianach Rzeczypospolitej i wojna trwała, gdy inne państwa już były spokojne, gdy działa u nas grzmiały, gdy tam spokoju już doznali, — Wilno dalekie było od myśli i Wilno dalekie było od zakłopotania serca wszystkich.

Wyście stanowili najpewniejszego żołnierza, żołnierza, który mnie nigdy w wojsku nie zawiódł, który dał mi wszystko, co żołnierz wodzowi dać musi. Was powołałem.

Szła wielkanocna pora, gdy bataljon za bataljonem, szwadron za szwadronem do Wilna śpieszyły

I szła pogwarka wśród wiary — Komendant nasz Wilno kocha, na Wielkanoc Wilno w prezencie mu damy... Prezent wspaniały!

I gdy myślę, że nie sądząc nawet o ważności Wilna dla nas jako prezent, jako pieszczota dla serca Komendanta, wieleście mi dali i gdy pomyślę, że tam gdzieś na Rossie u wrót cmentarzy mogiłka za mogiłką leżą, jedna przy drugiej, jak żołnierze w szeregach, ci, co życie dali, by Komendanta serce pieścić, to mówię, że miłem to być musi, i gdy serce swe grobem poję, serce swe tam na Rossie kładę, by wódz spoczął z żołnierzami, co mogli tak pieścić dumnego wodza czoło, co mogli tak życie dawać jedynie dla prezentu.

Formacje wojskowe w Chełmie

w szlachetnym wyścigu ofiar na rozbudowę marynarki, obronę wybrzeży i powietrzną obronę Państwa!

W sali kina „Strzelec” odbyły się w dniu 6 b.m. pod przewodnictwem Komendanta Garnizonu ppłk. Jasińskiego doroczne walne zebrania członków oddziałów garnizonowych Ligi M. i Kol., F.O.M. i L. O. P. P.

Z ogłoszonych sprawozdań wynika, że na apel o składanie papierów wartościowych na cele rozbudowy marynarki naszej złożyli dobrowolnie oficerowie, podoficerowie i pracownicy cywilni w postaci obligacji Pożyczki Narodowej wzgl. kuponów: 2 p. a. c. i Grupy Artylerji 4216 zł. 22 gr. 7 p. p. Leg. 77 zł., Składowicy Mat. Int. 18 zł., 2 Szpitala Okręgowego 195 zł. oraz P. K. U. Chełm w gotówce w postaci dodatkowej rocznej składki płaconej w ciągu jednego roku.

W okresie sprawozdawczym wpłynęła tytułem składek członkowskich kwota 3175 zł. 50 gr., inne wpływy wyniosły 383 zł. 24 gr., za medale pamiątkowe 128 zł. odsetki 54 zł. 64 gr., jako zwrot pożyczek 312 zł. 50 gr. Na rzecz Okręgu wpłacono 2580 zł. 50 gr. W tym czasie wpływy ogólne na F.O.M. osiągnęły cyfrę 6047 zł. 39 gr.

W dyskusji uchwalono preliminarz kwoty 200 zł. na budowę przystani L.M.K. na Bugu w Dorohusku, która będzie drugą skolei na terenie Okręgu Lubelskiego L.M.K., urządzenie zbiorowych wycieczek nad morze dla szeregowców formacji tuł. garnizonu w granicach wydatków na ten cel do 300 zł.

Uchwalony preliminarz budżetowy zamyka się kwotą 4525 zł. 40 gr. przy nadwyżce dochodów w sumie 604 zł. 40 gr. Powzięto też uchwałę wpłacenia z okazji dnia święta morza jednej dodatkowej składki miesięcznej na F.O.M. zamiast dotychczasowej, uciążliwej rozsprzedaży w tym czasie nalepek, znaczków i t. d. Skolei dokonano wyboru mjr. A. Meissnera

z 2 p.a.c. na prezesa Oddz. L.M.K. mjr. Gutakowskiego z 7 p. p. Leg. na pierwszego wiceprezesa i kpt. Zadoreckiego z 2 p.a.c. na II-go wiceprezesa, oraz dokonane wyborów uzupełniających na członków Zarządu w osobach ppłk. lek. Kuleszy Komendanta 2 Szpitala Okręgowego i mjr. Barańskiego.

Wśród niemiłkających okłasków uchwalono podziękowanie ppłk. H. Kreissowi b. prezesowi Oddziału Garnizonowego i właściwemu jego organizatorowi jakoteż i 9 oddziałów gminnych, przekazanych następnie Obwodowi L. M. K. w Chełmie. Specjalna delegacja Zarządu uda się wkrótce z podziękowaniem do ppłk. Kreissa w Lublinie i wręczy jednocześnie wym. medal pamiątkowy z okazji XV-lecia odzyskania dostępu do morza.

Według sprawozdania Zarządu Koła Garnizonowego L. O. P. P. za okres dotychczasowego istnienia wpływy na rzecz tej instytucji społecznej osiągnęły również b. poważne kwoty. Uchwalony preliminarz budżetowy zamyka się cyfrą 2300 zł. Z zaoszczędzonych kwot na wydatki administracyjne zakupiono jedną syrenę alarmową, wkrótce Zarząd nabędzie jeszcze jedną, które obdzielone zostaną 7 p. p. Leg. i 2 p. a. c. W roku 1935 wpłynęło tytułem składek członkowskich z 7 p. p. Leg. 1084 zł., 2 p. a. c., Grupy Artyl. i P. K. U. Chełm 794 zł. 50 gr., 2 Szpitala Okręgowego 319 zł. i Składowicy Mat. Int. 26 zł. 15 gr. Z okazji tygodnia L.O.P.P. wpłynęła z wym. formacji kwota 43 zł. 50 gr. jako dobrowolne ofiary. Saldo na dzień 1 stycznia 1935 r. wynosiło 235 zł. 89 gr., wpłacono do zarządu L. O. P. P. w Chełmie 2004 zł.

Grol.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

Kapusta pastewna.

Jedną z cenniejszych roślin na zieloną paszę jest kapusta pastewna. Na roli dobrze doprawionej i wynawożonej daje wielki plon masy zielonej, dosięgający 300 centn. mtr. z morga. Pod względem wartości odżywczej kapusta pastewna przewyższa koński zab, gdyż zawiera więcej białka. Korzystnie wpływa na mleczność krów. Już od wczesnej jesieni można obrywać dolne liście na paszę, a następnie spasać kapustę — łądygi i liście — aż do grudnia. Dobrze znosi mrozy, a nawet kapusta przemarznięta — na paszę jest lepsza. Nadaje się również na kiszonkę.

W stosunku do gleby kapusta pastewna ma podobne wymagania, jak kapusta głowiasta. Najlepiej się uduje na glebach głębokich, próchnicznych, nie zasuchłych i niezamokrych. Mając gleby piaszczyste, suche, pod kapustę pastewną należy wybierać poletka niższe, nieco wilgotniejsze.

Jak wskazują zeszłoroczne doświadczenia wielkopolskie, kapusta pastewna lepiej wytrzymuje brak wilgoci w glebie niż koński zab. Podczas posuchy rośnie wolniej, z chwilą jednak nadejścia deszczów, zaczyna rosnąć szybko i rośnie do późnej jesieni.

Rola pod kapustę powinna być obficie nawieziona obornikiem w jesieni, można zresztą zrobić to wiosną, tylko obornik należy dawać dobrze przegniły. Poza tym podczas wzrostu dobrze jest zasilać kapustę gnojówką.

Nasienie kapusty pastewnej można wysiewać wprost do gruntu, lepiej jednak siać je na rozsadniaku, jak kapustę zwykłą i potem rozsądę sadzić w rolę dobrze przygotowaną i wychwaszczoną. Siejąc na rozsadniaku, wystarczy rozsady na 1 mórg pola z niespełna 1 kg. nasienia. Z odmian za najlepszą uchodzi kapusta „miesisto-pienna” o grubej łodydze, tylko że nasienie tej odmiany jest drogie.

Zależnie od żyzności pola, kapustę pastewną należy sadzić w odstępach co 50 do 60 cm. Najwłaściwszą porą sadzenia kapusty do gruntu jest druga połowa maja, można zaś ją sadzić do połowy czerwca. Można też sadzić kapustę pastewną po zbiorze wyki ozimej na zielonkę, osiągając w jednym roku dwa zbiory paszy z tego samego pola. Zanim kapusta podrośnie, międzyrzędzia trzeba parokrotnie graczyć.

Akcja meljoracyjna

posunie się naprzód.

Zarządzeniem Pana Wojewody lubelskiego przy Starostwie Powiatowym w Chełmie z dnia 1 kwietnia utworzony został referat meljoracyjno-wodny na powiaty chełmski, krasnostawski i włodawski. Kierownikiem referatu mianowany został radca wojewódzki inż. Leonard Skibniewski, znany już zaszczynie na terenie powiatu chełmskiego z prac nad uregulowaniem rzeki Gdoli i będących w toku prac regulacyjnych r. Udal.

Zakres działalności referatu jest następujący: meljoracje podstawowe — regulacja rzek, meljoracje szczegółowe w związku z wykonaniem reformy rolnej — odwadnianie gruntów przy przeprowadzaniu parcelacji i komasacji; nadzór nad meljoracjami wykonywanymi przez samorządy powiatowe; udział w komisjach wodno-prawnych; wydawanie opinii technicznych w sprawach meljoracyjnych.

PIORUNOCHRONY

ROWERY

wszelkie
części rowerowe

„TECHNIKA” inż. W. Jodko

Chelm, Lubelska 59 tel. 88

FACHOWO — TANIO

PIORUNOCHRONY

Nie traćmy okazji.

Nawóz sztuczny jest jednym z ważnych czynników posiadania pól, ale jednocześnie wiemy i o tym, że jest środkiem tylko pomocniczym, a nie takim, co ma wyrównać braki uprawy, oczyścić ziemię z perzu, czy też nawet przy kiepskim ziarnie siewnem działać w pełni i pokryć z nawiązką wyłożone koszty. Mówiąc o nawozach sztucznych, zastrzec się trzeba zgóry, że nie są to środki cudowne, ale takie, z którymi trzeba umieć się obchodzić, a których zastosowanie w rękach rolnika gospodara może dużo pomóc w obecnej biedzie, wobec tego, że gruntu nasze są już mocno ze składników pokarmowych wyczerpane. Wyczerpanie to dotyczy szczególnie tych składników, które są najbardziej w naszych gospodarstwach pobierane z ziemi. I tak np. przez zbyt częsty zasiew zbóż ziemie nasze tracą corocznie ogromne ilości fosforu. Jest to proste następstwo tego, że zboże pod postacią ziarna jest wywożone z gospodarstwa i nie wraca do obornika.

Na wiele lat przed wojną już zauważono, że podsypka superfosfatu, a więc tego najdroższego, bo łatwo rozpuszczalnego w wodzie nawozu fosforowego ogromnie wzmacnia rozwój zboża. Rolnicy, nietylko właściciele większych posiadłości, ale i drobni, stwierdzali to naocznie. Superfosfat jakgo nazywano, albo „popiołek”, był u nas bardzo ceniony. A przecież w ciągu tych kilku dziesiątków lat po wojnie nie zmieniliśmy systemu gospodarowania: wciąż zboże i zboże jest zasiewane, a więc i fosforu musi ubywać, bo go z powietrza nie ściągamy, ani przy najstaranniejszym urabianiu obornika czy kompostu, nie stworzymy. A gdy jeszcze ani otrąb, ani kuchów nie spaszemy, choćby tyle, by obornik nieco w ten fosfor wzmocnić, jasne jest, że skutki zaniedbania nawozu fosforowego muszą się ujawniać w coraz gorszym sypaniu zboża i znacznym wyjąławianiu ziemi. Nie możemy zdobyć się od razu na wyrównanie zaniedbań by dojść do plonów, jakie mają czesi — nie mówiąc już o Belgach, którzy trzy razy więcej zbierają zboża z hektara, niż my, ale choć po 1 kwintalu na mórg powinniśmy, podsypywać superfosfatu przynajmniej pod jęczmień i pszenicę jara — gdy mamy tu na myśli zasiewy wiosenne. I groch inny plon wyda, gdy będzie zasilany superfosfatem, rozumie się przy uprawie po oko-

powych, co dziś jest uważam za obowiązujące. Korzec do dwóch z morga zyskamy więcej w plonie tych jarzyn, a prócz tego zdrowe pięknie wypełnione ziarno i słomę odporną przeciw wyleganiu.

Wsiewka koniczynna w jęczmień zasilonym superfosfatem, daleko mocniej się rozwine po żniwach i w następnym roku da plon znacznie większy. Również i pod buraki, gdzie ponosimy dużo starań uprawowych, dawka 1-1½% kwintala superfosfatu na mórg jest niezbędna. Wielokrotne doświadczenia porównawcze wykazały, że za 1 kwintal superfosfatu 16% otrzymujemy 8—10 kwintali korzeni tej okopowizny. A to się chyba opłaci! Nie tłumaczmy się więc biedą, lecz właśnie dlatego, by się z biedy wydostać, postarajmy się zwiększyć wydajność naszych pól jednym z tych środków tak ważnych, a opłacalnych, jakim jest umiejętnie użycie superfosfatu.

Bolesław Sęk

Do czynu!

Na zebraniu Zawodowem pszczelarzy w Chełmie 5-go kwietnia r. b. postanowiono zorganizować zbiór ziół lekarskich dziko rosnących. Pierwsze zgłoszone punkty zbiorcze są: p. Król w Horodyszcach, p. Łobodziński w Jankowcach, p. Golczewski kol. Żółtańce, p. Bolman w Dorohusku.

Wzywamy wszystkich chętnych do zajęcia się tą sprawą, nadesłanie swych zgłoszeń do Sekretariatu Sekcji Pszczelarskiej przy OTO i KR. w Chełmie.

Szczegóły zbioru, suszenia, krójania i t. p. podawać będziemy w następnych numerach „K. N”.

Nowy zastępca przewodniczącego Urzędu Rozjemczego w Chełmie.

Wobec zrzeczenia się przez posła na sejm p. Janusza Mostowskiego mandatu zastępcy Przewodniczącego Urzędu Rozjemczego do Spraw Rolnych, Wydział Powiatowy chełmski zwrócił się do Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie o mianowanie na wakujące stanowisko p. Tadeusza Illukiewicza, wicestarostę chełmskiego.

Walka wyborcza na wzór amerykański

Przed kilku dniami odbyły się w Sawinie wybory wójta gminy Bukowa. Z 4-ch kandydatów ani jeden nie uzyskał wszakże większości głosów i obowiązki wójta nadal sprawuje komisarz rządowy p. Płużanowski.

Do jakiego stopnia kandydaci walczyli o zaszczyt zostania naczelnikiem gminy, niech służy przytoczona niżej treść plakatów rozlepionych w Sawinie:

Ogłoszenie:

31 marca mają być wybory na wójta. Więc... (tu następuje nazwisko) w ascepcji radnego Jana Kiszowara zbiera ją podpisy po gminie od radnych ażeby wdrapać się na wójta „Obywatele” na wójta się nie nadaje był karany trzy miesiące więzienia za kradzież metrów gospodarke posiadał marne i to zadłużone wyroków sądowych ma na pszeszło 5000 złotych za rozpaski. Prócz tego pijak odpowiedni... aby była wódka. Szachraj pierwszorzędnym — jak wam panowie wszystkim wiadomo. Precz z nim! Won z nim! sprzedał ostatnie krowe i dał gazę aby w drapać się na wójta. Jusz dwóch radnych Skorupskiego i Kiszowera podebrał. Precz precz z nim „komitet prawdy” Sawin.

Pisownia ogłoszenia utrzymana ściśle z oryginałem.

Zadrogę nadzór nad targowicami.

Rady gminne z tych miejscowości w pow. chełmskim, w których odbywają się targi i jarmarki, zwróciły się do Wydziału Powiatowego o zniesienie opłat za nadzór sanitarny nad targowicami. Mimo, iż staniały zarówno produkty jak i opłaty targowe na rzecz gmin, Wydział Powiatowy pobiera od Zarządów Gminnych opłaty za nadzór sanitarny w wysokości ustalonej jeszcze w roku 1928.

Wykroczenia przeciw bezpieczeństwu publicznemu karane w trybie przyspieszonym.

Celem wzmocnienia skuteczności walki organów bezpieczeństwa z zastępami awanturników, uzbrojonych w broń palną i różnego typu bomby czy petardy — ogłoszono rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, wprowadzające przyspieszone postępowanie karno-administracyjne w sprawach o niektóre wykroczenia przeciw bezpieczeństwu.

Postępowaniu temu podlegają następujące wykroczenia:

1. Zakłócenia spokoju publicznego krzykiem, hałasem lub alarmem — występki te grożą karą aresztu do dwóch miesięcy lub grzywną do 2000 zł.
2. przeciw przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu lub przewożeniu materiałów wybuchowych lub amunicji i broni palnej — wykroczenia te grożą karą 3 miesięcy aresztu lub grzywną do 3000 zł.
3. bezprawnego wyrabiania, posiadania, przechowywania, sprzedaży lub oddawanie broni palnej krótkiej lub myśliwskiej albo amunicji do tej broni — przewidują karę aresztu do 6 miesięcy lub grzywnę do 5000 zł.

Cegielnia HORODYSZCZE

SPRZEDAJE
CEGLE

maszynową i ręczną na dogodnych warunkach i po cenach konkurencyjnych.
Telefon 76.

Wspomnienie pośmiertne.

Nieubłagana śmierć przerwała nić życia wytrwałej pracownicy na polu dobroczynnym i oświatowym.

Zakończyła życie ś.p. Marja Zaleska. Przestało bić serce człowieka, który rozumiał konieczność pracy, pracy pełnej poświęcenia dla ogólnego dobra. Praca Jej pozabawiona była cienia chęci zbierania zaszczytów, chęci zysków osobistych. Nie dla siebie — a siebie dla pracy poświęcała.

Nie było wypadku, by ś.p. Marja Zaleska odmówiła swej współpracy, gdy chodziło o zorganizowaną pomoc instytucji dobroczynnej, czy dobro ogólne mającej na celu.

Jako długoletnia działaczka na niwie oświatowej — duże zasługi położyła w kierunku organizowania w Chełmie i okolicy przedszkół Polskiej Macierzy Szkolnej, wybitnie opiekując się dziećmi, która z Jej śmiercią poniosła niepowetowaną stratę — nikt bowiem może nie potrafi tak odczuć potrzeb tych najmłodszych, pozabawionych niejednokrotnie kromki chleba — jak ś.p. Marja Zaleska.

Cześć Jej pamięci!

Bardzo pożyteczna organizacja.

Dnia 26 listopada 1935 r. powstała w Chełmie organizacja pod nazwą „Związku Pań Domu Oddział Chełmski”. Zarząd Główny Z. P. D. mieści się w Warszawie, ale na całym terenie Rzeczypospolitej istnieją Oddziały tej potrzebnej i pożytecznej placówki społecznej kobiet, jako organizacja apolityczna skupia i łączy kobiety — chrześcijanki, wskrzeszając tradycję mocnej duchem, silnej wola, rozumnej żony, matki i pani domu.

Celem Z.P.D. jest uświadomienie gospodarcze kobiet, podniesienie poziomu życia rodziny, rozpowszechnienie zasad oszczędności, ulepszenie metod pracy w gospodarstwie, propagowanie idei wzorowego wychowania dziecka, wzajemna pomoc w zakresie gospodarstwa domowego wśród członkiń Związku, poznanie przez kobiety swej roli w społeczeństwie.

Zarząd Chełmski Oddziału ZPD. liczy już 30 członkiń, a skład zarządu jest następujący: pp. A. Woronowiczowa — przewodnicząca E. Lucerowa I-wice przew., A. Dratowa II-wice przew., J. Walewska sekretarka, S. Dziemska zast. sekr., M. Wasilewska skarbniczka Członkini zarządu: pp. K. Męczyńska, J. Garszyńska, Z. Tomaszewska, Komisja rewizyjna: pp. M. Ziemska, H. Parysiewiczowa i J. Umińska. Wpisowe wynosi 1 zł.; składka członk. 50 gr. miesięcznie. Przy zarządzie ZPD. powstały wydziały: gospodarczy, robót ręcznych sportowy i literacki. Dzięki uprzejmości i głębokiemu uspołecznieniu prezesa miejsc. Klubu Społecznego Pana sędziego Ziemskiego, Z. P. D. otrzymał do rozprządzenia jedną z sal klubowych, a z nastaniem wiosny, weredę i ogród.

Na zapoczątkowanie prac ZPD. uruchomił kurs robót ręcznych (roboty szydełkowe, na drutach, igłą, wypalanie na drzewie, skórce) w najbliższych dniach rozpoczyna się lekcje gimnastyki dla Członkiń ZPD. pod fachowym kierownictwem i w odpowiednim lokalu. Zebrania odbywają się w każdy poniedziałek od godz. 5—7 w.

Blizszych informacji udziela sekretariat Z. P. D. Tel. 161. J. Walewska.

Związek Rezerwistów

W niedzielę 29 marca r.b. odbył się w Chełmie Walny Zjazd Delegatów Związku Rezerwistów powiatu chełmskiego.

Zjazd zaszczytliwi swą obecnością: p. starosta Woronowicz, D-ca. 7 p.p. leg. p. plk. Muzyka i p.p.lk. Biegański. Okręg reprezentowali p.por. Moczulski Adolf, Federację p. Stefański, Związek of. rez. p. Wasilewski. Przewodniczył p. Kolasiewicz Mieczysław, sekretarzował p. Klosse Emil.

Na porządku dziennym była m.in. sprawa wyboru Zarządu Powiatowego.

P. plk. Muzyka jako dowódca 7 p.p.leg. na komendanta powiatowego Z. R. wyznaczył i powołał p.por. Ostrowskiego, dotychczasowego komendanta. Do zarządu weszli przez aklamacje: prezes p. rejent Godlewski Mieczysław, wiceprezes I. Tołwiński Feliks, wiceprezes II. Dr. Glaass Zbigniew, skarbnik Dr. Sałęga Wiktor, sekretarz Bolman Stefan, referent opieki inż. Wasilewski Andrzej, refer. wych. ob. J. Zimmer. — Zastępcą sekretarza p. Dąbrowski Adam, skarbnika p. Klosse Emil.

Do Komisji Rewizyjnej powołano: prezes p. Urbańczyk Zygmunt, członkowie p. Kolasiewicz Mieczysław i Góra. Na zastępców p. Dalkę Gustaw i Smyk Józef.

P. Starosta Woronowicz w przemówieniu swym podkreślił doniosłość Zw. Rez., zapewnił jak największe swe poparcie, kończąc apelem: „my rezerwiści jesteśmy powołani do pracy związanej z dobrem narodu”.

P. plk. Muzyka w kilkakrotnym

przemówieniu dał wyczuć, że Związek Rezerwistów dla niego jest organizacją wyższego stopnia zainteresowania, że pragnie widzieć w najbliższym czasie wszystkich rezerwistów w organizacji, a w Chełmie batalion reprezentacyjny. W apelu do oficerów i podchorążych rezerwy wyraził p. plk. Muzyka życzenie, ażeby żaden z nich nie pozostawał na uboczu — beczynny.

Zjazd wysłał następujące depe-sze: „Do Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych Generała Dywizji Edwarda Rydza-Smigłego. — Warszawa. — Walny Zjazd Delegatów Związku Rezerwistów powiatu chełmskiego na zebraniu w dniu 29 marca 1936 r. w Chełmie melduje swoją gotowość stanąć na każdy zew w obronie granic Ojczyzny”.

Drugą depe-sze: „Do Głównego Prezesa Związku Rezerwistów Prezesa Rady Ministrów p.p.lk. Zyndram Kościłkowskiego Warszawa. — Walny Zjazd Delegatów Z.R. pow. chełmskiego szle zapewnienie dalszej szczerzej pracy w szeregach Związku Rezerwistów.

Poza innymi sprawami Zjazd uchwalił wyrazić uznanie i podziękowanie ustępującemu prezesowi D-rwi Demelowi, za pracę, lokomocję i poparcie materialne Z.R. Uchwale tę ogłosić w prasie miejscowej.

Obrady Zjazdu cechowała powaga i chęć czynu, co zostało wzbudzone szczerzym ustosunkowaniem się do Z.R. p. Starosty Woronowicza, plk. Muzyki i p.p.lk. Biegańskiego.

Z kraju i ze świata.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI ZAŁOBNYCH W ROCZNICĘ SMIE RCI MARSZAŁKA. Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego ustalił program uroczystości załobnych w rocznicę śmierci Marszałka.

W dniu 12 maja przeniesiona zostanie urna z sercem Marszałka do mauzoleum na Rossie. W momencie złożenia urny nastąpić ma w całej Polsce chwila ciszy.

Lokalne Komitety uczczenia pamięci mogą już przystąpić do przygotowania uroczystości.

MILJON ŻŁOTYCH NA POMNIK MARSZAŁKA. Delegacja prezydium Centr. Zw. Przemysłu Polskiego wręczyła P. Prezydentowi R.P. milion zł. na budowę pomnika Marszałka — jest to częściowe wykonanie uchwały powziętej w dniu 15 maja 1935 r.

NALEŻNOSCI ZA TRANZYT. Od paru dni obraduje w Warszawie Komisja polsko-niemiecka nad sposobami uregulowania należności za tranzyt. Wynik dotychczasowy: postanowienie regulowania przyszłych należności co miesiąc.

LOT DO STRATOSFERY. Zapowiedziany lot prof. Piccarda nie odbędzie się w roku bieżącym z powodu braku środków.

FERJE SEKWESTRATORÓW. Władze skarbowe zarządziły wstrzymanie egzekucyj w okresie świątecznym tj. od 10 do 14 b.m.

HAUPTMANN ZOSTAŁ STRACONY. Dnia 4 b.m. został stracony morderca dziecka Linderberga Hauptmann. Skazaniec do ostatniej chwili wierzył, że zostanie ulaskawiony.

MAŁA ENTESTA PROTESTUJE. Premier czeski Hodža na konferencji dziennikarzy poruszył aktualne zagadnienia i zapowiedział że Czechosłowacja musi zaprotować przeciw wprowadzeniu w Austrii powszechnego obowiązku służby wojskowej. Hodža jest zdania, że protest złożą wszystkie państwa Małej Ententy.

WŁOSI APROBUJĄ STANOWISKO AUSTRII. Opinia włoska twierdzi, że Austria wprowadzając powszechny obowiązek służby wojskowej postąpiła słusznie i zarządzenie to nie powinno wywoływać alarmu.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Chełmskiego W CHEŁMIE

podaje do wiadomości P.T. Subskrybentów, że poczynawszy od dnia 30 marca b. r. wydaje

Obligacje 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej.

Zainteresowani winni się zgłaszać do biura K. K. O. w godzinach urzędowych (od 11 do 14-ej) i posiadać dowody osobiste, tymczasowe świadectwa P.I., oraz kwity na wpłacone raty.

SOWIETY A NIEMCY. Generał francuski Niessel twierdzi, że wojna między Sowietami a Niemcami jest niemożliwą ze względu na to, że państwa te nie mają wspólnej granicy, a żadne z państw dzielących się nie zgodzi się na przemarsz wojsk przez ich terytorja. Gen. Niessel specjalnie zaznaczył, że Polska nigdy nie pozwoli na przelot czy przemarsz obcych wojsk.

CZY USTĄPIENIE BALDWINA. Prasa angielska donosi o zamierzonej rekonstrukcji gabinetu w związku z czym ustąpić na premier Baldwin.

NARADA PAŃSTW LOKARNENSKICH. Narada przedstawień Anglii, Belgii, Francji i Włoch rozpoczyna się przed świętami.

ZBROJENIA JAPOŃSKIE. Z Tokio donoszą, że japońskie kofa wojskowe, żądają wyasygnowania 2 milionów jenów na uzupełnienie zbrojeń, żądania swe popierają twierdzeniem, że groźna sytuacja na pograniczu nie pozwala oczekiwać na uzupełnienie zbrojeń do przyszłego roku.

BURZE W AMERYCE. Nad Stanem Missisipi przeciągnął gwałtowny cyklon, który zburzył prawie całkowicie miasto Tupelo. Liczba ofiar ludzkich dochodzi do 100.

ABISYNJA W AGONJI. Jak można było przewidywać wojna abisyńska - włoska zbliża się ku końcowi. Zastosowanie najnowocześniejszego sprzętu wojennego oraz użycia środków chemicznych w walce z nieprzygotowanym przeciwnikiem uczyniło z placu boju rzeźnię i bez względu na bohaterские poczynania abisyńczyków klęska ich jest nieunikniona.

SOJUSZ SOWIECKO - CHIŃSKI. Prasa japońska donosi o zawarciu sojuszu chińsko-sowieckiego. Umo-wa ta przewiduje obowiązek dostarczania Chinom broni i amunicji i, kierowana jest wyraźnie przeciwko Japonii.

NIEMCY ZWALCZAJĄ ZAKONY. Po 3-dniowej rozprawie sąd w Krefeld (Prusy) skazał na kary od 3 miesięcy do 3 1/2 lat więzienia oraz grzywny do 20 tysięcy marek 13 zakonników z klasztoru Serca Jezusowego za rzekome wywiezienie do Holandji 400 tysięcy marek.

KOMUNIKACJA LOTNICZA MOSKWA—PRAGA. Z dniem 1 Maja podjęta zostanie stała komunikacja lotnicza na linii Moskwa-Praga. Rząd Rumuński zgodził się na przelot samolotów sowieckich i czechosłowackich nad terytorjum Rumunii.

WYSADZENIE POCIĄGU. Pod Paso-del-Macho nieznanymi sprawcy dokonali zamachu na pociąg idący do Meksyku. Liczba zabitych dochodzi do 90 osób.

PARODJA POJEDYNKU. Poseł do parlamentu węgierskiego Eckhardt zarzucił premierowi Gömböszowi niedotrzymania słowa. Obrażony premier wyzwał przeciwnika. Pojedynek odbył się bez rozlewu krwi. Przeciwnicy postrzelali i bez pojednania rozjechali się.

ARMJA LIGI NARODÓW. Stery rządowe francuskie projektują stworzenie zmotoryzowanej armji, w skład której wchodziły by dywizje państw europejskich. Zadaniem tej armji byłoby natychmiastowe wystąpienie na żądanie Ligi w razie stwierdzenia naruszenia prawa międzynarodowego.

MAŁA BITWA MORSKA. Litewski statek celny zauważył na wodach litewskich parowiec gdański, żeglujący pod flagą panamską. Statek gdański nie odpowiedział na wezwanie i załoga statku litewskiego rozpoczęła ogień. Po dłuższej wymianie strzałów statek gdański poddał się.

Podziękowanie.

Rada Okręgowa przy Oddziale „Społem” Związku Sp. Sp. tą drogą składa serdeczne podziękowanie W.W.P.P.: dyr. H. Bobowskiej, dyr. Wojnarowi, pr. E. Horak, pr. B. Niteckiemu, A. Czaplanec, M. Sokołowskiej, Fr. Suchoniowi, K. Podgórnemu, Członkom chórów: Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego, Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego, Członkom orkiestry Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego, oraz wszystkim tym, którzy przyczynili się do urządzenia uroczystej akademii ku uczczeniu 10-iej rocznicy śmierci Romualda Mielczarskiego, pioniera ruchu spółdzielczego w Polsce i założyciela Związku Sp. Sp. R. P.

RADA OKRĘGOWA
przy Oddziale Związku Spółdz. Spoż. R. P.
w Chełmie

(—) E. CHADAJ (—) S. SÓLKIEWICZ

Na budowę łodzi podwodnej Im. Marszałka Piłsudskiego p. plk. Dr. Kulesza Jan złożył zamiast życzeń świątecznych 5 zł., p. Stefan Nowicki 2 zł.

„NARÓD i PAŃSTWO“

Ukazał się nowy numer (9), w którym na wstępie redakcja omawia „Pokłosie sejmowe”. Poza tym w tym numerze: „Walka o ideał” Adam Uziembło. Józef Wojciechowski „Elementy orientacji wschodniej Niemiec hitlerowskich” — „Po wypadkach krakowskich” — „Idea Polski” St. S. — Słowackie porachunki powybiorcze — Dr. Kazimierz Kosiński „Stanisław Długosz” jestto piękna karta z żołnierskiej poezji polskiej — List z Wielkopolski. Zamykają numer jak zwykle ciekawe rubryki „Drogi i bezdroża”, „Z tygodnia”, „Z zagadnień pracy”, „Przegląd prasy” oraz „Głosy polemiczne”. Cena numeru 30 groszy. Adres wydawnictwa został ostatnio zmieniony. Obecnie redakcja mieści się przy ul. Widok 3 w Warszawie.

KRONIKA.

Chełm broni swych uprawnień.

Dnia 2 bm. w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie odbyła się rozprawa o nadanie uprawnienia rządowego dla ZEL. (Związek Elektryfikacyjny Lubelski) na terenie południowej części województwa lubelskiego.

Zarząd Miejski Chełma, reprezentowany przez Prezydenta Tadeusza Tomaszewskiego i Budowniczego Miejskiego p. Włodzimierza Fałrowicza, sprzeciwił się przyznaniu ZELowi uprawnienia na miasto Chełm z tej racji, że miasto Chełm ma już od czasów okupacji elektryczność własną i uprawnienie na nią. Chełm, będący również członkiem ZEL-u będzie zaopatrywał się w prąd z elektrowni centralnej, ale dopiero wtedy, gdy załatwi pretensje dotychczasowych dzierżawców elektrowni miejskiej chełmskiej, po za tem miasto biorąc prąd z elektrowni centralnej w Lublinie musi na swoim terenie mieć możliwość rozdania prądu i jego sprzedaży konsumentom po takiej cenie, aby pokryć koszty energii, zużytej na oświetlenie ulic, szkół, przedsiębiorstw i lokali magistrackich.

Gdyby przyznano uprawnienie Elektrowni Lubelskiej na teren Chełma, miasto musiałoby z Kasy Miejskiej niezależnie od kosztów utrzymania Związku Elektryfikacyjnego Lubelskiego (jako udziałowiec)

płacić 30 tys. rocznie za zużyty do wyżej wskazanych celów prąd.

Decyzja co do przyznania uprawnienia rządowego po rozprawie w Lublinie wydana będzie przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Wodociągi w Chełmie będą czynne już — w tym roku.

Zarząd Miejski w Chełmie czyni ostateczne już przygotowania do rozpoczęcia budowy wodociągów. Roboty rozpocznie się zaraz po świętach Wielkiejnocy.

Pompy tłoczące wodę do rur umieszczone będą przy odkrytym przed kilku laty źródle na Trubakowie, gdzie woda jest tak czysta, że nie zawiera zupełnie drobnoustrojów chorobotwórczych i będzie zdarna do użytku bez filtrowania.

Główna rura wodociągowa przeprowadzona będzie ulicą Trubakowską, skąd będą biec rozgałęzienia na teren koszar 2 p.a.c. i 7 p.p.Leg. Następnie główny przewód pójdzie ulicą Lubelską aż do ulicy św. Mikołaja. Będzie to pierwszy na rok bieżący obliczony etap robót wodociągowych.

Jeżeli nie nastąpią jakieś nieprzewidziane przeszkody — roboty będą ukończone przed 1 listopada.

Kosztorys pierwszego etapu robót wodociągowych wynosi 240 tysięcy złotych z czego 60 tys. pokryje Fundusz Pracy. Z bardzo wydatną pomocą przychodzi miastu władze wojskowe, które dla przyspieszenia sfinansowania przedsięwzięcia wpłacają zgóry zaliczkę 70 tysięcy zł. na poczet należności za dostarczoną im w przyszłości wodę. Część gotówki da miasto z tegorocznego budżetu, a resztę dadzą firmy hydrotechniczne w postaci trzyletniego kredytu na potrzebne do budowy materiały.

Nadużycia w hucie „Nadbużanka”.

Na skutek skargi do prokuratora złożonej przez kilku udziałowców huty szklanej robotniczej „Nadbużanka” w Uhrusku pow. włodawskiego osadzeni zostali w więzieniu śledczym Dyrektor Edmund Gębicki, jego zastępca — Józefa Linde i członek Zarządu Henryk Trajan. Nadużycia miały być podobno popełniane systematycznie przez 7 lat, a polegały na wystawianiu fikcyjnych rachunków za rzeczy, których nie kupowano i na wydatki „reprezentacyjne” których nie było.

Charakterystycznym jest fakt, że wydatki owe w ciągu całego czasu były akceptowane przez członków Komisji Rewizyjnej i następnie akceptowane przez Walne Zebrania udziałowców, dopiero obecnie, kiedy zarobki robotników-udziałowców spadły ze stawek, jakich żadna huta w Polsce nie mogła płacić, do wysokości niewiele różniące się od zarobków hutników z przedsiębiorstw zwykłych

TANI NOWY ŚRODEK

przywracający siwiejącym włosom ich pierwotny kolor środek na

ODCISKI, BRODAWKI, ZGRUBIENIA SKÓRY

środki: na szczury, myszy, karaluchy i od potu.

S. BIRNBAUM

CHEŁM, UL. LUBELSKA 36.

FRYZJERNIA chrześcijańska w Siedliszczu nad Wieprzem poszukuje chłopca, umiejącego strzyć i golić.

ZGUBIONO dowód osobisty, wydany przez Zarząd Gminy Rejowiec na nazwisko Zelman Boren-sztajn, zam. w Rejowcu.

prywatnych, zaczęto głośno narzekać, że „Zarząd kradnie”!

Aresztowanie Członków Zarządu nie spowodowało zachwiania się tej nie jedynej wprawdzie, ale jednej z wielu dobrze prowadzonych koperatyw wytwórczych w Polsce. Wybrano nowy zarząd i praca wro nadal.

O winie zaaresztowanych trudno w tej chwili przesądzić. Dopiero przewód sądowy sprawę może wyświecić.

Czcij ojca twego...

Ambroży Firan nie doczekał się pociechy ze swego syna Kazimierza, absolwenta szkoły Rzemieślniczej, czego najlepszym dowodem jest pobicie ojca przez syna.

Posiniaczona twarz i podbijane oczy są wyraźnym świadectwem hołdu synowskiego. Zauważyć należy, że wystąpienie pierwotnego spowodowane zostało przez matkę, Annę stale podjudzającą syna przeciw ojcu.

A o co poszło? Oto — że stary Firan nie chciał jeść stawy mięsnej w piątek.

Nocne dyżury aptek.

Od dnia 11 kwietnia b.r. dyżuruje w ciągu tygodnia apteka mgr. Józefa Papużyńskiego w Chełmie,

DYREKTOR

Wojewódzkiego Komunalnego

SZPITALA PSYCHJATRYCZNEGO

W CHEŁMIE

L. dz. 2302/36

Chełm, dnia 18 marca 1936 r.

Ogłoszenie.

Na stanowiska pielęgniarzy (wzgl. pielęgniarek) pomocniczych w szpitalu psychiatrycznym w Chełmie w XVI stopniu służbowym urzędników państwowych przyjmować będę w miarę zapotrzebowania w zasadzie tylko absolwentów czterotygodniowego kursu pielęgniarskiego przygotowawczego. Szósty taki kurs odbędzie się od dnia 16 kwietnia do 9 maja 1936 r.

Na kurs mogą być przyjęci kandydaci o następujących warunkach:

- 1) wiek lat 20 — 25 (mężczyźni po odbytej służbie wojskowej)
- 2) stan wolny (kawalerowie, panny, wdowy, wdowcy, osoby rozwiedzione wzgl. separowane).

Od dwóch pierwszych warunków mogą być czynione ustępstwa w uwzględnieniu wybitnych kwalifikacji.

- 3) Zupełnie zadawalający stan zdrowia szczególnie w zakresie systemu nerwowego, stwierdzony przez lekarzy z tut. szpitala psychiatrycznego.
- 4) obywatelstwo polskie
- 5) co najmniej znajomość języka polskiego w słowie i w piśmie wzgl. ukończone szkoły powszechne lub średnie (osoby z wykształceniem szkoły średniej mają szybsze widoki awansu w przyszłości do stopni służbowych wyższych do XI włącznie)
- 6) zadeklarowana abstynencja od wszelkich trunków alkoholowych.

Przy zgłoszeniu się do badania lekarskiego w dniach 27 i 28 marca oraz 14 i 15 kwietnia 1936 r. o godz. 9 w Chełmie w Wojewódzkim Komunalnym Szpitalu Psychiatrycznym ul. Szpitalna Nr. 15 należy przedłożyć następujące dokumenty:

- a) metrykę urodzenia
- b) dowód osobisty z poświadczeniem obywatelstwa polskiego,
- c) świadectwo moralności wystawione przez Starostwo powiatowe
- d) świadectwo szkolne wzgl. zaświadczenie o znajomości języka polskiego w słowie i w piśmie.
- e) opinie i referencje co najmniej 2-ch osób.

Dokumenty, których uzyskanie do dnia badania nie będzie możliwe, należy przedłożyć najpóźniej przed ostatnim dniem kursu, dniem egzaminu.

Celem zapobieżenia nieporozumieniom nadmieniam:

- I. Podróż do Chełma (tam i z powrotem) celem zbadania stanu zdrowia odbywa się na koszt kandydata wzgl. kandydatki.
- II. Do badania lekarskiego winny jawić się tylko osoby posiadające warunki wyliczone pod 1 do 6.
- III. Niejawienie się w dniu wyżej wyznaczonym do badania lekarskiego bez usprawiedliwienia pisemnego uważać będę za wycofanie podania o posadę pielęgniarską.
- VI. Kurs przygotowawczy pielęgniarski jest bezpłatny; kandydaci muszą starać się o pomieszczenie w Chełmie i o utrzymanie na czas trwania kursu kosztem własnym.
- V. Po wysłuchaniu kursu i po zdaniu egzaminu zostanie kandydat (wzgl. kandydatka) wciągnięty na listę, z której w miarę potrzeby angażować będę absolwentów kursu.
- VI. Kurs zapowiadany może być odwołany, o ile nie będzie 20-tu kandydatów odpowiadających wymienionym warunkom.

Dyrektor Szpitala
Dr. FUHRMAN IGNACY